

POLSKIE CENTRUM AKREDYTACJI

AKREDYTACJA JEDNOSTEK CERTYFIKUJĄCYCH W ZAKRESIE ROLNICTWA EKOLOGICZNEGO

DAC-13

*Wydanie 8
Warszawa, 5.08.2015 r.*

Spis treści

1	Wprowadzenie	3
2	Definicje	3
3	Wymagania akredytacyjne	3
4	Specyficzne wymagania programu	4
4.1	Wprowadzenie	4
4.2	Wymagania ogólne.....	4
4.3	Wymagania dotyczące zasobów	4
4.4	Wymagania dotyczące procesu.....	5
5	Zakres akredytacji	7
6	Szczegółowe zasady oceny	7
6.1	Proces akredytacji	7
6.2	Ocena na miejscu w procesie akredytacji, nadzoru oraz przedłużenia akredytacji.....	8
6.3	Obserwacje w procesie akredytacji, nadzoru oraz przedłużenia akredytacji ...	9
7	Postanowienia końcowe	10
8	Dokumenty związane	10
9	Załączniki	10

1 Wprowadzenie

Niniejszy dokument został opracowany w celu harmonizacji podejścia do akredytacji jednostek oceniających zgodność w odniesieniu do rozporządzenia Rady (WE) nr 834/2007 z dnia 28 czerwca 2007 r. w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych i uchylające rozporządzenie (EWG) nr 2092/91 oraz certyfikacji produktów ekologicznych do celów równoważności powadzonej w państwach trzecich, zgodnie z artykułem 33 ww. rozporządzenia.

Akredytacja jednostek certyfikujących w tym obszarze ma charakter obligatoryjny z mocy rozporządzenia Rady (WE) nr 834/2007 w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych i uchylające rozporządzenie (EWG) nr 2092/91.

Jednostki certyfikujące w obszarze rolnictwa ekologicznego wnioskujące i akredytowane w obszarze rolnictwa ekologicznego powinny spełniać wymagania akredytacyjne określone w niniejszym dokumencie.

Tekst niniejszego dokumentu został opracowany przez Polskie Centrum Akredytacji w uzgodnieniu z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz we współpracy z Komitetem Technicznym Specjalistycznym ds. Rolnictwa i Żywności.

2 Definicje

Dla potrzeb niniejszego dokumentu stosuje się definicje zawarte w dokumentach przywołanych w punkcie 3 niniejszego dokumentu, a ponadto:

producent - podmiot gospodarczy prowadzący działalność w zakresie produkcji ekologicznej w rozumieniu rozporządzenia Rady (WE) nr 834/2007;

inspekcja - badanie procesu i określenie jego zgodności z przepisami dotyczącymi rolnictwa ekologicznego i wymaganiami certyfikacyjnymi jednostki certyfikującej;

ocena ryzyka - proces, składający się z systematycznej identyfikacji istniejących i potencjalnych zagrożeń, szacowania prawdopodobieństwa i skutków ich wystąpienia, mający na celu ograniczenie ryzyka wystąpienia nieprawidłowości lub naruszeń zgodności z wymogami ustalonymi w rozporządzeniu Rady (WE) nr 834/2007.

3 Wymagania akredytacyjne

Jednostka certyfikująca w zakresie rolnictwa ekologicznego, aby mogła być uznana za kompetentną i wiarygodną powinna spełniać:

- ogólne wymagania akredytacyjne podane w normie **PN-EN ISO/IEC 17065 Ocena zgodności. Wymagania dla jednostek certyfikujących wyroby, procesy i usługi**;
- specyficzne wymagania akredytacyjne podane w:
  - Rozporządzeniu Rady (WE) nr 834/2007 z dnia 28 czerwca 2007 r. w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych i uchylające rozporządzenie (EWG) nr 2092/91 (Dz. Urz. UE L 189 z 20.07.2007 z późn. zm.);
  - Rozporządzeniu Komisji (WE) nr 889/2008 z dnia 5 września 2008 r. ustanawiające szczegółowe zasady wdrażania rozporządzenia Rady (WE) nr 834/2007 w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych w odniesieniu do produkcji ekologicznej, znakowania i kontroli (Dz. Urz. UE L 250 z 18.09.2008 z późn. zm.);
  - Rozporządzeniu Komisji (WE) nr 1235/2008 z dnia 8 grudnia 2008 r. ustanawiające szczegółowe zasady wykonania rozporządzenia Rady (WE) nr 834/2007 w odniesieniu do ustaleń dotyczących przywozu produktów ekologicznych z krajów trzecich (Dz. Urz. UE L 334 z 12.12.2008 z późn. zm.);
  - Ustawie z dnia 25.06.2009 r. o rolnictwie ekologicznym (Dz. U. z 2015 r. poz. 497);

- innych dokumentach publikowanych przez Komisję Europejską dotyczących rozporządzenia Rady nr 834/2007 w tym dokument: „Working Document of the Commission service on official controls in the organic sector” z 8 lipca 2011;
- Codex Alimentarius CAC/GL 32 Guidelines for the Production, Processing, Labelling and Marketing of Organically Produced Foods oraz w „Wytycznych w sprawie przywozu produktów ekologicznych do Unii Europejskiej” (http://ec.europa.eu/agriculture/organic/files/news/downloadmaterial/guidelines_for_imports_en.pdf), w przypadku jednostki certyfikującej prowadzącej działania w państwach trzecich;
- niniejszym dokumencie DAC-13, przy czym słów „powinien; należy” użyto do wskazania tych postanowień, które odzwierciedlając wymagania właściwej normy lub aktu prawnego, są obowiązkowe. Słów „zaleca się” użyto w niniejszym dokumencie do wskazania uznanych sposobów spełniania wymagań normy lub aktu prawnego. Jednostka może spełniać te wymagania w inny, równoważny sposób, jeżeli potrafi to wykazać w ramach procesu akredytacji/nadzoru przeprowadzanego przez Polskie Centrum Akredytacji.

Ponadto w akredytacji jednostek certyfikujących w obszarze rolnictwa ekologicznego mają zastosowanie warunki akredytacji jednostek certyfikujących wyroby określone w dokumentach PCA (w szczególności DACW-01), w tym polityki PCA i obowiązkowe dokumenty EA i/lub IAF.

4 Specyficzne wymagania programu

Poniżej zamieszczono wytyczne do wymagań wybranych punktów normy PN-EN ISO/IEC 17065. Dla ułatwienia zastosowano następujący system identyfikacji wytycznych:

W.X.Y.Z, gdzie: X.Y.Z oznacza numer punktu normy PN-EN ISO/IEC 17065.

4.1 Wprowadzenie

W.Wprowadzenie Program certyfikacji dla producentów działających w zakresie rolnictwa ekologicznego powinien obejmować określenie właściwości poprzez inspekcję a następnie przegląd, decyzję, wydanie certyfikatu oraz nadzór nad działalnością producenta, w sposób określony w przepisach prawnych dotyczących rolnictwa ekologicznego.

4.2 Wymagania ogólne

W.4.2.2 Jednostka certyfikująca powinna zapewnić, aby inspektorzy nie wykonywali więcej niż 3 kolejnych inspekcji u tego samego producenta.

4.3 Wymagania dotyczące zasobów

W.6.1.2.1 a) Minimalne, odpowiednio udokumentowane, kwalifikacje **inspektorów** jednostki certyfikującej zaangażowanych w procesy certyfikacji powinny być następujące:

- 1) wykształcenie wyższe lub średnie w zakresie rolnictwa, technologii żywności i żywienia człowieka, ogrodnictwa, ochrony środowiska, zootechniki lub weterynarii i co najmniej 2-letnie doświadczenie zawodowe związane z rolnictwem i/lub gospodarką żywnościową;
- 2) wykształcenie inne niż określone w p. 1) powyżej i co najmniej 3-letnie doświadczenie zawodowe związane z rolnictwem i/lub gospodarką żywnościową;
- 3) doświadczenie w inspekcjach w zakresie rolnictwa ekologicznego – udział co najmniej w 5 inspekcjach u producentów;
- 4) ukończenie szkolenia z zakresu produkcji ekologicznej oraz szkolenia na temat prowadzenia inspekcji w tym zakresie;
- 5) aktualny wpis do rejestru inspektorów rolnictwa ekologicznego, prowadzonego przez Głównego Inspektora JHARS, w zakresie danej specjalizacji.

W.6.2.1 Jednostka certyfikująca wykonująca pobieranie próbek, pobiera próbki oraz postępuje z próbkami, przy ich transporcie, przechowywaniu i przesyłaniu do laboratoriów, zgodnie, z mającymi zastosowanie wymaganiami: p. 5 normy PN-EN ISO/IEC 17025, rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 17 października 2007 r. w sprawie pobierania próbek żywności w celu oznaczania poziomów pozostałości pestycydów (Dz. U. z 2007 r. poz. 1502) oraz rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 27 listopada 2013 r. w sprawie pobierania próbek roślin, produktów roślinnych lub przedmiotów do badań na obecność pozostałości środków ochrony roślin (Dz. U. z 2013 r. poz. 1549).

Jednostka certyfikująca powinna posiadać plan pobierania próbek, który jest elementem planu działań związanych z oceną oraz prowadzić rejestr wszystkich pobranych próbek w którym odnotowuje się dane i informacje niezbędne do identyfikacji każdej próbki.

W.6.2.2 Jednostka certyfikująca, wykorzystując w procesie certyfikacji wyniki badań, powinna upewnić się, że badania te lub działania są prowadzone przez kompetentne podmioty, w przypadku analizy próbek przez laboratoria wskazane zgodnie z art. 12 ust 1 rozporządzenia (WE) nr 882/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie kontroli urzędowych przeprowadzanych w celu sprawdzenia zgodności z prawem paszowym i żywnościowym oraz regułami dotyczącymi zdrowia zwierząt i dobrostanu zwierząt (Dz. Urz. UE L 165 z 30.04.2004 z późn. zm.); Za spełnienie tych wymagań uważa się posiadanie przez te podmioty akredytacji w stosownym zakresie według normy PN-EN ISO/IEC 17025 i/lub według normy PN-EN ISO/IEC 17065.

Jednostka Certyfikująca powinna wykonać badania w akredytowanym laboratorium badawczym, którego zakres akredytacji obejmuje właściwe dla zamierzonego zastosowania metody badań, pod względem:

- badanego obiektu;
- rodzaju i liczby badanych właściwości;
- zakresu wykonywanych analiz;
- wiarygodności wyników badań (niepewności pomiarów związanych z wynikami badań).

Zakres wykonanych analiz laboratoryjnych powinien uwzględniać rodzaj badanego produktu oraz ryzyko wystąpienia nieprawidłowości lub naruszenia przepisów dotyczących rolnictwa ekologicznego. Prowadzona ocena ryzyka powinna uwzględniać również co najmniej środki możliwe do zastosowania w rolnictwie konwencjonalnym przy produkcji badanego produktu oraz okres, w którym istnieje największe ryzyko zastosowania i prawdopodobieństwo wykrycia nieprawidłowości związanych z nieuprawnionym zastosowaniem tego środka w rolnictwie ekologicznym.

Oceniając przydatność badań wykonywanych w wybranym laboratorium jednostka certyfikująca powinna brać pod uwagę skuteczność kontroli oraz możliwość wykrycia nieprawidłowości, w tym również czas oczekiwania na wyniki badań.

Jednostka certyfikująca, wykorzystując w procesie certyfikacji wyniki działań innych podmiotów niż laboratoria, powinna upewnić się, że działania te są prowadzone przez kompetentne podmioty. Za spełnienie tego wymagania uważa się posiadanie przez te podmioty akredytacji w stosownym zakresie według normy PN-EN ISO/IEC 17065.

4.4 Wymagania dotyczące procesu

W.7.4.1 Jednostka certyfikująca powinna opracować metodykę oceny ryzyka (w myśl artykułu 27 ust. 3 rozporządzenia Rady 834/2007), sposób jej realizacji i właściwego udokumentowania w programie certyfikacji.

W 7.4.4 Jednostka certyfikująca powinna dochować szczególnej staranności w ocenie kompletności dokumentacji finansowej i ewidencji towarowej prowadzonej przez swoich klientów.

W 7.11.1 Katalog środków w przypadku nieprawidłowości i naruszeń

Przyjmuje się minimalne środki, jakie jednostki certyfikujące są zobowiązane stosować w przypadku stwierdzenia niezgodności (nieprawidłowości lub naruszeń) u producentów ekologicznych znajdujących się pod ich kontrolą (Art. 30 ust. 1 rozporządzenia Rady 834/2007).

Niezgodność oznacza niespełnienie wymagań określonych w przepisach rolnictwa ekologicznego oraz wymagań certyfikacyjnych zdefiniowanych przez jednostkę certyfikującą. Prawo wspólnotowe dotyczące produkcji ekologicznej definiuje dwa rodzaje niezgodności: nieprawidłowość oraz naruszenie, które skutkują odpowiednimi sankcjami.

Nieprawidłowość – niedopełnienie formalności dotyczących procesu produkcyjnego, systemu kontroli wewnętrznej, prowadzenia dokumentacji, stosowania norm, bądź nieprzestrzeganie przepisów dotyczących rolnictwa ekologicznego:

- bez skutków długoterminowych i bez wpływu na status produktu ekologicznego,
- niezwiązane ze stosowaniem podstępów, oszustw, zatajeń lub działań niezgodnych z prawem.

Nieprawidłowość nie wpływa na ogólną niezawodność procesu produkcji lub systemu kontroli wewnętrznej w zakresie organizacji produkcji. Nieprawidłowości dzielą się na małe (1) i duże (2).

Naruszenie – złamanie obowiązujących zasad procesu produkcyjnego, systemu kontroli wewnętrznej, prowadzenia dokumentacji lub zobowiązania do przestrzegania norm i zobowiązań umownych:

- w wyniku popełnienia poważnego błędu lub nieprzestrzegania postanowień przepisów dotyczących rolnictwa ekologicznego,
- mające skutki przedłużone w czasie lub naruszające status produktu ekologicznego,
- powiązane ze stosowaniem podstępów, oszustw, zatajeń lub działań niezgodnych z prawem.

Nieprawidłowość staje się naruszeniem wtedy, gdy powoduje, że cały proces produkcji lub system kontroli wewnętrznej nie może być uznany za niezawodny. Naruszenia dzielą się na małe (3), średnie (4), duże (5).

Niezgodności stwierdzone w trakcie procesu uzyskania certyfikacji.

Postępowanie w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości małej (1) lub dużej (2), w trakcie procesu uzyskania certyfikacji przez producenta, opisano w załączniku Nr 1 pkt 1 i 2.

Naruszenie małe (3) stwierdzone w trakcie procesu uzyskania certyfikacji, skutkuje wydaniem certyfikatu w ograniczonym zakresie.

Naruszenie średnie (4) i duże (5) stwierdzone w trakcie procesu uzyskania certyfikacji, skutkuje niewydaniem certyfikatu.

„Katalog środków w przypadku nieprawidłowości i naruszeń” stanowi Załącznik nr 1 do DAC-13 i ma zastosowanie do dnia wejścia w życie rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie rodzajów nieprawidłowości lub naruszeń przepisów dotyczących rolnictwa ekologicznego i minimalnych środków, jakie jednostki certyfikujące są zobowiązane stosować¹.

W.7.7 Certyfikat powinien być wydany w formie utrudniającej jego sfalszowanie. Certyfikaty wydawane przez jednostkę certyfikującą powinny zawierać informacje zgodnie ze wzorem określonym w załączniku XII do rozporządzenia Komisji (WE) Nr 889/2008 oraz

¹ Załącznik nr 1 do DAC-13 nie obowiązuje od dnia wejścia w życie rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 11 maja 2016 r. w sprawie rodzajów nieprawidłowości lub naruszeń przepisów dotyczących rolnictwa ekologicznego i minimalnych środków, jakie jednostki certyfikujące są obowiązane zastosować w przypadku stwierdzenia wystąpienia tych nieprawidłowości lub naruszeń w ramach kontroli w rolnictwie ekologicznym (Dz.U. z 2016 r., poz. 777, z późn. zm.) (przypis wprowadzono 12.12.2017 r.)

w zakresie zgodnym z upoważnieniem wydanym przez ministra właściwego do spraw rolnictwa.

Termin ważności certyfikatu nie powinien być dłuższy niż 18 miesięcy oraz nie może rozpoczynać się z datą wcześniejszą niż data wydania certyfikatu. Wydanie certyfikatu poprzedza decyzja o certyfikacji.

5 Zakres akredytacji

Zakres akredytacji jednostki certyfikującej rolnictwo ekologiczne określa się w następujący sposób:

Rodzaj działalności:	Dokument odniesienia:
CERTYFIKACJA ROLNICTWA EKOLOGICZNEGO	Rozporządzenie Rady (WE) nr 834/2007 z dnia 28 czerwca 2007 r. w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych i uchylające rozporządzenie (EWG) nr 2092/91 (Dz. Urz. L 189 z 20.07.2007 r. z późn. zm.)
Grupy produktów/ działalność	
Ekologiczna uprawa roślin i utrzymanie zwierząt	
Zbiór ze stanu naturalnego	
Pszczelarstwo	
Produkty z akwakultury i wodorosty morskie: - wodorosty morskie i produkty z wodorostów morskich - zwierzęta akwakultury i produkty zwierzęce akwakultury	
Produkty przetworzone: - przetwórstwo produktów ekologicznych oraz produkcja pasz i drożdży	
Wprowadzanie na rynek produktów ekologicznych, w tym importowanych z państw trzecich	
Certyfikacja do celów równoważności prowadzona w państwach trzecich (nazwa normy zastosowanej w danym państwie trzecim): A nieprzetworzone produkty roślinne B żywe zwierzęta lub nieprzetworzone produkty pochodzenia zwierzęcego C produkty akwakultury i wodorosty D przetworzone produkty rolne przeznaczone do spożycia E przetworzone produkty rolne przeznaczone na paszę F wegetatywny materiał rozmnożeniowy i nasiona uprawne	

6 Szczegółowe zasady oceny

PCA podczas prowadzenia ocen jednostek certyfikujących postępuje zgodnie z ogólnymi zasadami, podanymi w dokumentach DA-01 i DACW-01 oraz zasadami podanymi poniżej:

6.1 Proces akredytacji

Wniosek o akredytację lub o rozszerzenie zakresu akredytacji o obszar rolnictwa ekologicznego składa się na formularzach FA-01 i FAC-01. **W przypadku certyfikacji do celów równoważności do wniosku należy dołączyć:**

- dane o których mowa w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 1235/2008 art. 11, ust. 3, lit. a;
- opis równoważnej normy produkcji i środków kontroli, o których mowa w rozporządzeniu Komisji WE nr 1235/2008 art. 11, ust. 3, lit. b;

- porównanie normy produkcji i środków kontroli Jednostki z regulacjami UE;
- dowód o którym mowa w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 1235/2008 art. 11, ust. 3, lit. d;
- standardowe procedury kontroli zastosowane we wszystkich działaniach prowadzonych w państwach trzecich;
- spis istotnych różnic w równoważnej normie produkcji i środkach kontroli;
- uaktualnioną listę podmiotów gospodarczych i produktów certyfikowanych jako ekologiczne, jak przewidziano w art. 12 lit. d rozporządzenia (WE) nr 1235/2008 oraz adres strony internetowej, na której można znaleźć wykaz podmiotów podlegających systemowi kontroli (jeśli dotyczy);
- wykaz lokalizacji z działalnością krytyczną oraz niekrytyczną;
- deklaracje Jednostki, iż:
  - zostały zidentyfikowane i ocenione przez jednostkę różnice zasad produkcji i środków kontroli pomiędzy równoważną normą a zasadami produkcji i środkami produkcji opisanymi w Tytule III, IV oraz V rozporządzenia Rady (WE) nr 834/2007,
  - biorąc pod uwagę zidentyfikowane różnice zasad produkcji Jednostka certyfikująca uznała je za co najmniej równoważne do tych określonych w Tytule III, IV oraz V Rozporządzenia Rady (WE) 834/2007 oraz w rozporządzeniu Komisji (WE) 889/2008. Środki kontroli są efektywne i stale stosowane,
  - zapewniony jest system, iż produkty GMO / wyprodukowane przy użyciu GMO, nie są obecne na żadnym etapie produkcji.

6.2 Ocena na miejscu w procesie akredytacji, nadzoru oraz przedłużenia akredytacji

Minimalny czas oceny na miejscu:

						Liczba roboczo-dni na miejscu
						Standardowo minimum 2 dni
Czynniki zwiększające						-
Niezgodności krytyczne	+ 1 dzień					
Złożoność strukturalna	Niska Brak dodatkowych		Średnia + 0,5 dnia		Wysoka + 1 dzień	-
Kategorie produktów	2 lub mniej Brak dodatkowych		3 + 0,5 dnia		>4 + 1 dzień	-
Działalność w Państwach Członkowskich	1-2 Brak dodatkowych		3-4 + 0,5 dnia		>4-10 + 1 dzień	>10 + 1,5 dnia
Liczba podmiotów gospodarczych	< 100 Brak dodatkowych	101 – 1000 + 0,5 dnia	1001 – 3000 + 1 dzień	3001 – 6000 + 1,5 dnia	6001 - 10000 + 2 dni	> 10000 + 2,5 dnia

Minimalny czas oceny na miejscu (ocena do celów równoważności):

						Liczba roboczo-dni na miejscu	
						Standardowo minimum 2 dni	
Czynniki zwiększające							
Podmioty gospodarcze w	+ 1 dzień					-	-

UE i państwach trzecich						
Certyfikacja grupowa	+ 1 dzień	-	-	-	-	
Niezgodności krytyczne	+ 1 dzień	-	-	-	-	
Złożoność strukturalna	Niska Brak dodatkowych	Średnia + 0,5 dnia	Wysoka + 1 dzień	-	-	
Kategorie produktów	2 lub mniej Brak dodatkowych	3 - 4 0,5 dnia	> 4 1 dzień	-	-	
Państwa, w których prowadzone są działania	1-2 Brak dodatkowych	3 - 4 + 0,5 dnia	> 4 - 24 + 1 dzień	> 25 + 1,5 dnia		
Liczba podmiotów gospodarczych	< 100 Brak dodatkowych	101 – 1000 + 0,5 dnia	1001 – 3000 + 1 dzień	3001 – 6000 + 1,5 dnia	6001 – 10000 + 2 dni	> 10000 + 2,5 dnia

Minimalny czas oceny na miejscu w nadzorze powinien uwzględniać co najmniej 50% minimalnego czasu obliczonego według powyższych tabel.

6.3 Obserwacje w procesie akredytacji, nadzoru oraz przedłużenia akredytacji

Przed udzieleniem akredytacji, przedłużeniem akredytacji lub rozszerzeniem zakresu akredytacji powinny być przeprowadzone obserwacje prowadzonych inspekcji przez jednostkę certyfikującą w każdej grupie produktów zgłoszonych przez Jednostkę certyfikującą.

W danym cyklu akredytacji obserwacjami PCA objęty jest cały zakres akredytowanej działalności bez uwzględnienia liczby obserwacji prowadzonych w ramach procesu udzielenia akredytacji i przedłużenia akredytacji.

W pierwszej kolejności, Polskie Centrum Akredytacji wybierze do obserwacji inspekcje prowadzone u tych producentów, u których Jednostka certyfikująca stwierdziła podwyższone ryzyko odchylenia od wymagań dotyczących produkcji ekologicznej.

Minimalna liczba obserwacji / wizyt kontrolnych:

Czynniki zwiększające		Co najmniej 1
Niezgodności krytyczne	Jeżeli to konieczne: dodatkowa obserwacja/wizyta kontrolna	
Kategorie produktów	1 na kategorię (możliwe jest połączenie kategorii produktów)	
Państwa, w których prowadzone są działania / podmioty gospodarcze	+ 1 na każde 10 państw mających > 20 podmiotów gospodarczych	

Minimalna liczba obserwacji / wizyt kontrolnych (do celów równoważności):

Czynniki zwiększające		Oceny obserwacji / wizyta kontrolna w ocenie początkowej
Grupa producentów		Co najmniej 1
Czynniki zwiększające		-
Grupa producentów		+ 1
Niezgodności krytyczne	Jeżeli konieczne: dodatkowa obserwacja / wizyta kontrolna	
Kategorie produktów	1 na kategorię (możliwe jest połączenie kategorii produktów)	
Równoważna norma produkcji	1 na równoważną normę produkcji	

Państwa, w których prowadzone są działania/ podmioty gospodarcze	+ 1 na każde 10 państw mających > 20 podmiotów gospodarczych	
---	---	--

7 Postanowienia końcowe

Jednostka certyfikująca jest zobowiązana do niezwłocznego powiadomienia PCA o cofnięciu upoważnienia przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

W przypadku prawomocnej decyzji Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi o cofnięciu jednostce certyfikującej upoważnienia (w całości lub w części) nadanego w myśl art. 5 ust. 1 ustawy o rolnictwie ekologicznym, Polskie Centrum Akredytacji zawiesza udzieloną akredytację na okres 6 miesięcy.

Niniejsze wydanie dokumentu DAC-13 zastępuje wydanie 7 z dnia 24.07.2013 r. Dokument został wprowadzony Komunikatem nr 166 z dnia 05.08.2015 r. i obowiązuje od dnia 5.10.2015 r. Istotne zmiany w odniesieniu do wydania poprzedniego zostały oznaczone kolorem czerwonym.

8 Dokumenty związane

Dokumentami związanymi z niniejszym dokumentem są dokumenty wymienione w punkcie 3 oraz:

DA-01 Opis systemu akredytacji.

DACW-01 Akredytacja jednostek certyfikujących wyroby.

Polskie Normy są dostępne w Polskim Komitecie Normalizacyjnym (www.pkn.pl).

Dokumenty EA, IAF w wersji oryginalnej dostępne są na stronach internetowych: EA: www.european-accreditation.org, IAF: www.iaf.nu.

Dokumenty PCA oraz tłumaczenia wybranych dokumentów EA, IAF dostępne są na stronie internetowej PCA www.pca.gov.pl. Dostęp do tych dokumentów jest bezpłatny.

9 Załączniki

Załącznik nr 1: Katalog środków w przypadku nieprawidłowości i naruszeń

Załącznik nr 1

Katalog środków w przypadku nieprawidłowości i naruszeń.

W ramach dwóch rodzajów niezgodności: nieprawidłowości i naruszenia, oraz ich stopni – małe, średnie, duże – stosowane są następujące sankcje:

Tabela nr 2: Rodzaje niezgodności i sankcji.

Stopień sankcji	Rodzaj niezgodności	Rodzaj sankcji
1	Nieprawidłowość mała	Upomnienie
2	Nieprawidłowość duża	Ostrzeżenie
3	Naruszenie małe	Zawieszenie certyfikatu w części zakresu
4	Naruszenie średnie	Zawieszenie certyfikatu w całości zakresu
5	Naruszenie duże	Cofnięcie certyfikatu w części lub w całości zakresu

1. **Upomnienie** ma charakter zwrócenia uwagi na małą nieprawidłowość i dotyczy wyłącznie nieprawidłowości, które nie mają wpływu na status produktu.

Jednostka certyfikująca informuje producenta ekologicznego, że ma on obowiązek usunięcia nieprawidłowości we wskazanym terminie, jeśli nieprawidłowości te można usunąć lub wdrożyć działania zapobiegawcze - określenie przyczyn i odpowiednich działań korygujących, które uniemożliwią powtórzenie się tej nieprawidłowości. Jednostka certyfikująca weryfikuje skuteczność działań korygujących lub zapobiegawczych w trakcie kolejnej kontroli lub poprzez weryfikację dokumentów.

Nie usunięcie nieprawidłowości małej, we wskazanym terminie, powoduje zastosowanie wyższej sankcji – ostrzeżenia.

2. **Ostrzeżenie** ma charakter zwrócenia uwagi na dużą nieprawidłowość i dotyczy nieprawidłowości, które nie mają wpływu na wynik certyfikacji pod warunkiem, że zostaną one usunięte we wskazanym terminie, jeśli nieprawidłowości te można usunąć.

Jednostka certyfikująca informuje producenta ekologicznego, że ma on obowiązek usunięcia nieprawidłowości we wskazanym terminie i zawiadomienia o tym jednostki certyfikującej. Termin ten jest wyznaczany, bądź uzgadniany pomiędzy jednostką certyfikującą a producentem ekologicznym i jest uzależniony od rodzaju nieprawidłowości i możliwości usunięcia tej nieprawidłowości. Jednostka certyfikująca informuje producenta ekologicznego, że ma on obowiązek wdrożyć działania zapobiegawcze - określenie przyczyn i odpowiednich działań korygujących, które uniemożliwią powtórzenie się tej nieprawidłowości. Jednostka certyfikująca weryfikuje skuteczność działań korygujących w trakcie kolejnej kontroli lub poprzez weryfikację dokumentów. Pozytywna decyzja w sprawie certyfikacji może być wydana pod warunkiem usunięcia nieprawidłowości we wskazanym terminie.

Nie usunięcie nieprawidłowości dużej we wskazanym terminie, powoduje zastosowanie wyższej sankcji – zawieszenia zakresu certyfikatu w części lub w całości, jeśli certyfikat jest wydany.

3. **Zawieszenie certyfikatu w części zakresu** ma miejsce w przypadku uzasadnionego podejrzenia lub stwierdzenia naruszenia mającego wpływ na status produktu lub w przypadku stwierdzenia, że producent utracił możliwość prowadzenia produkcji ekologicznej, bądź obrotu w części zakresu uzyskanego certyfikatu i może dotyczyć: jednej lub kilku partii produktów, jednej lub kilku działek rolnych lub jednostek produkcyjnych lub metod przetwórstwa lub importu, jak również poszczególnych partii produkcyjnych lub produktów.

Jednostka certyfikująca informuje producenta ekologicznego, że zawieszenie pozostanie utrzymane do czasu dostarczenia dowodu potwierdzającego, że podejrzenie było niezasadne lub naruszenie, z powodu którego wyniknęło zawieszenie certyfikatu w części zostało skutecznie usunięte. Produkty, których dotyczyło to naruszenie nie mogą być wprowadzane

na rynek z odniesieniami do ekologicznej metody produkcji. Jednostka certyfikująca weryfikuje skuteczność działań korygujących w trakcie kolejnej kontroli lub na podstawie dostarczonych dokumentów.

Okres zawieszenia certyfikatu w części zakresu jest wyznaczany przez jednostkę certyfikującą na czas nie dłuższy niż okres ważności wydanego certyfikatu.

W przypadku, gdy producent nie dostarczy dowodów umożliwiających jednostce certyfikującej cofnięcie decyzji o zawieszeniu certyfikatu w części zakresu we wskazanym przez jednostkę terminie, stosowana jest wyższa sankcja: cofnięcie certyfikatu w zakresie, w którym był on zawieszony.

W okresie zawieszenia certyfikatu w części zakresu producent ekologiczny nie może wprowadzać do obrotu produktów oznakowanych odniesieniami do ekologicznej metody produkcji, których dotyczy to zawieszenie. W przypadku złamania tego zakazu stosowana jest wyższa sankcja: cofnięcie certyfikatu w całości.

4. Zawieszenie certyfikatu w całości zakresu ma miejsce w przypadku uzasadnionego podejrzenia lub stwierdzenia naruszenia mającego wpływ na status produktu lub w przypadku stwierdzenia, że producent utracił możliwość prowadzenia produkcji ekologicznej lub obrotu handlowego w całym zakresie uzyskanego certyfikatu.

Jednostka certyfikująca informuje producenta ekologicznego, że zawieszenie pozostaje utrzymane, dopóki nie zostanie dostarczony dowód potwierdzający, że podejrzenie było niezasadne lub naruszenie, z powodu którego wyniknęło zawieszenie certyfikatu nie zostało skutecznie usunięte. Produkty, których dotyczyło to naruszenie nie mogą być wprowadzane na rynek z odniesieniami do ekologicznej metody produkcji. Jednostka certyfikująca weryfikuje skuteczność działań korygujących w trakcie kolejnej kontroli lub na podstawie dostarczonych dokumentów.

Okres zawieszenia certyfikatu jest wyznaczany przez jednostkę certyfikującą na czas nie dłuższy niż okres ważności wydanego certyfikatu.

W przypadku, gdy producent nie dostarczy dowodów umożliwiających jednostce certyfikującej cofnięcie decyzji o zawieszeniu we wskazanym przez jednostkę terminie, stosowana jest wyższa sankcja: cofnięcie certyfikatu.

W okresie zawieszenia certyfikatu w całości zakresu producent ekologiczny nie może wprowadzać do obrotu produktów oznakowanych odniesieniami do ekologicznej metody produkcji. W przypadku złamania tego zakazu stosowana jest wyższa sankcja: cofnięcie certyfikatu w całości.

5. Odmowa wydania lub cofnięcie certyfikatu. Odmowa wydania certyfikatu ma miejsce w przypadku stwierdzenia dużej nieprawidłowości i dotyczy nieprawidłowości, których nie da się usunąć i które mają wpływ na wynik certyfikacji. Cofnięcie certyfikatu w całości lub w części zakresu ma miejsce w przypadku stwierdzenia dużego naruszenia lub naruszenia przepisów dotyczących rolnictwa ekologicznego o długotrwałym skutku. Cofnięcie certyfikatu powoduje zakaz używania oznaczeń odnoszących się do ekologicznej metody produkcji, w zakresie cofniętego certyfikatu.

W przypadku cofnięcia certyfikatu, okres o którym mowa w zdaniu 2 art. 30 rozporządzenia Rady wynosi co najmniej 1 miesiąc, od dnia cofnięcia certyfikatu i uzgadniany jest przez jednostkę certyfikującą z Głównym Inspektorem Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych.